

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه سنده لکی (۶۵) ، التي
آیلغی (۶۵) عروشد .
ممالك اجنبیه سنده لکی (۱۷) ، التي
آیلغی (۱۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی چاده سنده دائره مخصوصه

امطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلكه موافق آثار مع المذنبویه قبول
اولنور . دج ایدله یین یازیلر اعده
اولونماز .

تذکره

۱۳۳۰ ۱۰ ۶

امطارات

رساله مزدن آندینغی سوتلمک شرطیه
یتون یازیلری هر هانکی برغز تهر قندن
اقتباس اولونه بیلیر .

§

مکتوبلرک ، امضالرک واضح و اوقو ناقی
اولسی و آبونه صره نومروسى محتوی
بولونمسی لازمدر .

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرسلرینک فراسزجه ده یازلمسی رجا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی زمان نه یادائر اولدیغنک
واضحاً بیلدرلمسی رجا اولنور

اسلام عسکرینه

مصعب بن عمیر شهادتی

اسلام اردوسنك سانجاقدارى اولان (مصعب بن عمیر) حضرت تلى زره كيدىكى وقت رسول الله افنديزى آنديريردى . مشركر ايسه پيغمبريزى اولدوروب مسلمانلى كوكندن بيتيرمك ايسته دكلر نندن هر بى رسول اللهى آرايوردي . (ابن قته) ده نيلن ملعون ، مصعب حضرت تلى پيغمبر ظنيله اوروب شهيد ايتدى . رسول الله حضرت تلى ده اردوسنك سانجاقنى ، عمجهسى اوغلى (على بن ابى طالب) ه ويردى .
ابن قته نك ابوسفياه كيدوب مژده ويرمهسى و (محمد قتل ايدىلدى) ديه اورتايه برسوز چيقماسى اوزه رينه مسلمانلر ، اوچ قسم اولدى . بر قسمى ، مدينه يه قدر قوشوب باشى قاغيغسنة دوشدى . بر قسمى ، اورتاده قلوب نه ياياجنى بيله من برحاله كلدى . بر قسمى ده رسول الله افنديز حضرت تلى يه بولونوب فدا كارانه دو كوشدى .

انس بن نضر شهادتی

برنجى قسم ، مدينه يه طوغرو كيدر كن (انس بن نضر) حضرت تلى « اى مسلمانلر ! محمد اولدسه الله باقيدر . سزده شهيد اولوب پيغمبر كزه قاووشمق ايسته من ميسكز ؟ » ديه رك شهيد اولونجه يه قدر ثبات ايتدى . مشركر ، بوقهرمانه اودرجه صالدير مشلردى كه محاربده دن صوكرا وجودنده سكسان بوقدر ياره كورولمش ويورنى ، قولاغى كسيلوب يوزى بليرسز برحاله كتير ليش اولديغندن آنجاق پارماقلىرىنك اوزونلغندن طايينمىشدى .

ثابت بن المصراع شهادتی

مسلمانلرى ثباته تشويق ايدنلردن برى ده (ثابت بن الدحاح) حضرت تلى ايدى كه باشنه طوپلانان برقاج فدائى ايله خالدين الوليدك فرقى اوزه رينه هجوم ايتمش و خالديك صاپلاديني مزراقله شهيد اولارق كيتمش ، فدائى آرقه داشلارى ده اونك كې الله يولنده جان ويرمىشدى .

عمارة مضر تلى شهادتی

مشركر ، طاقيم طاقيم اولوب رسول الله حضرت تلىنك اوزه رينه هجوم ايدىيورلردى . (عمارة بن زياد السكن) حضرت تلى ، اوندورت آرقه داشيله اوچ دفعه بونلره قارشى چيقوب دوشونجه يه قدر دو كوشدى . صوكرا پيغمبريزك يانسنه كتير يلوب باشى رسول اللهك ديزنده اولدينى حالده روحنى تسليم ايتدى . (ابوسعيد الخدرى) نك پدرى (مالك بن سنان) حضرت تلى ده بوسيراده شهيد اولدى . بو ، اويله بر ذات ايدى كه رسول الله افنديز ، اونك حقنده (جنتلك برى كورمك ايسته ين بوكا باقسين) بويورمىشدى .

سار شيراي اصحاب :

(وهب بن قابوس) حضرت تلى ده ايكي دفعه رسول اللهك اوزه رينه كان مشركلرى چه ويردكدن صوكرا اوچنجى هجوم ده شهيد آيره سه ريلدى . افنديز ، اونك باش اوچنه كيدوب دعا ايتدى و « يا وهب ! سندن خشنودم » بويوردى .

شهيدلردن برى ده (سعد بن الربيع) حضرت تلى ايدى كه : مصادمه انساننده اون ايكي غارغى ايله اوزه رينه هجوم ايدىلدى كنى پيغمبر افنديز كورمىشدى . صوكرا اونى آرايوب بولمق ايچين (ابى بن كعب) حضرت تلىنى [*] كوندردى و كنديسنه سلام يوللادى . حضرت ابى ، سعد بن الربيعى شهيدلرك كووده لرى آراسنده بولدى و رسول الله حضرت تلىنك سلامنى سويلدى . سعد حضرت تلى ، رسول الله سلام واحترام يوللامقلا برابر جنت قوقولرىنى دويدىغنى بيلديردى ، اصحاب كرامه ده پيغمبره صوك درجه ده تابع اولمالرى لزومنى وصيت ايتدى . اوندن صوكرا جان ويروب جنته كيتدى .

برده (مخيريق) حضرت تلى واردركه : يهودى خلاملرندن ايكن مسلمان اولمش ومانى ، ملكنى الله يولنه وقف ايتدكدن صوكرا احد محاربده سنده شهيد آفات ايله مشدر . برده (خارجة بن زيد) حضرت تلى واردركه : سعد بن الربيع عمجهسى اوغلى اولوب بونك ده اوزه رينه غارغيلره هجوم ايديله رك دوشورولمىشدى . يارالى اوله رق يرده ياتار كن (صفوان بن اميه) كلوب شهيد ايتدى .

بو محترم شهيدلردن بز چوعى ، ايكي سى ، اوچى بر مزاره قونولمق اوزه احد طياغى جوارينه كومولديلر . بعضيلرى ده كوتورولوب باشقه يرلرده دفن اولونديلر .

رسول الله حضرت تلى . احد شهيدلرينك مبارك كووده لرى آراسنده طورمش و : بسم الله الرحمن الرحيم . (من المؤمنين رجال صدقوا ما عاهدوا الله عليه فنه من قضى نجه ومنهم من ينتظر وما بدلوا تبديلا) آيت كريمه سنى او قودقدن صوكرا « ياربى ! قواك و پيغمبرك شهادت ايدهركه بونلر ، سنك يولكده شهيد اولديلر » بويورمىشدى .
الله عالم آيت كريمه نك مالى :

« مؤمنلردن بر طاقيم مرد آداملر واردركه : الله ايله اولان عهدلرنده صادق چيقديلر ، يعنى ويردكلرى سوزى بحق طوتديلر . ايجلرندن بعضيلرى شهيد اولدى ، بعضيلرى ده شهيد ، يا خود غازى اولمايه منتظر بولونويور . هرايكي قسم ده عهدلرينى تبديل ايتمديلر ، يعنى سوزلرينى ده كيشديرمه ديلر » بوندن صوكرا ده :

(ليجزى الله الصادقين بصدقهم ويعذب المنافقين ان شاء او يتوب عليهم ان الله كان غفورا رحيم)

آيت كريمه سى واردركه الله اعلم مالى شويله در :

[*] محمد بن مسلمه نك كوندريلدى كى ده مرويدر .

«كذا غلبتك كاه برطرفه ، كاه اوبر طرفه اولماسى ، اللهك مؤمنلى كنهان تميزله مسى و كافرلى هلاك ايتسى ايجوند . يعنى سز شهيد اولورسه كز كنهان قورتولورسكز ، كافرلى اولديريرسه كز اولنرى آزالدير وسز غازى اولورسكز .»

(ام حسبتم ان تدخلوا الجنة ولما يعلم الله الذين جاهدوا منكم ويعلم الصابرين .)

الله اعلم مالى :

« سزدن محاربه ايدنلى و حرب ائناسنده صبر و ثبات كوسته نلرى الله بيلوب كورمه دكجه جنته كيره رزمى صابورسكز ؟ »

(ولقد كنتم تمنون الموت من قبل ان تلقوه فقد رأيتموه واتمتم نظرؤن .)

الله اعلم مالى :

« اولومله قارشىلاشمان اول اولملى ، يعنى شهيد اولملى ايتسيوردىكز . هادى باقلم . ايشته اونى كوزيكزله كوردىكز . »

وما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل افان مات او قتل انقلبتم على اعقابكم ومن ينقلب على اعقابى فلن يضرا الله شيئاً وسيجزى الله الشاكرين .

الله اعلم مالى :

« حضرت محمد ، پيغمبردن باشقه برشى دكلدر . اوندن اولده بر جوق پيغمبرلر كلوب كچمشدر . اكر او ، اولسه يدى ، ياخود اولديرلر سهدى محاربه دن قاجاق ومرتد اولاجقميدىكز ؟ هر كيم محاربه دن قاجار وديتدن دوزرسه اللهه هيچ بر ضررى دو قونماز . جناب الله ايسه شكر ايدنلرك و صبر و ثبات كوسته نلرك مكافاتى ويره جكلدر . »

(وما كان لنفس ان تموت الا باذن الله كتاباً مؤجلاً ومن يرد ثواب الدنيا نؤته منها ومن يرد ثواب الآخرة نؤته منها وسنجزى الشاكرين .) الله اعلم مالى :

« اللهك امريله اجلى كلىنجه هيچ بر كيمسه اولمز . هر كيم دنيا مكافاتى ايتترسه اونى او كا ويررز . هر كيم ده آخرت مكافاتى ايتترسه اونى ده او كا ويررز و غالبيت مغلوبيت حالنده شكر ايدنلره ياقينده مكافات احسان ايلرز . »

احد جنكك مغلوبيتله نتيجه له نيمسى اوزه رينه مدينه ده بولونان و مسلمانلرك قلىجى قورقوسندن اولجه سكوته مجبور اولان منافقلىك شوم آغيزلى آچلدى . شهيدلردن بحث ايدركن « بزمه برابر قاسه لردى نافله يره اولمز لردى . » ديمه يه باشلاديلر . بونك اوزه رينه جناب حق :

بسم الله الرحمن الرحيم . (يا ايها الذين آمنوا لا تكونوا كالذين كفروا وقالوا لاخوانهم اذا ضربوا فى الارض او كانوا غزاً لو كانوا عندنا ما ماتوا وما قتلوا ليجعل الله ذلك حسرة فى قلوبهم والله يحى ويميت والله بما تعملون بصير . ولئن قتلتم فى سبيل الله او متم لمغفرة من الله ورحمة خير مما يجمعون . ولئن متم او قتلتم لالى الله تحشرون .)

آيتلرني كونده ردى كه الله اعلم :

« اى مؤمنلر ! سفرده اولن ، ياخود جنكده شهيد اولان قارده شلرى

« چونكه جناب حق ، صادق اولانلره صداقتلرندن طولاي مكافات ويره جك وديلرسه منافقلىره عذاب ايدم جك ، ياخود اولنلره توبه ايتدير و توبه ليرنى قبول ايليه جكلدر . زيرا الله تعالى حضرتلى توبه ايدنلره قارشى غفور ورحيمدر »

پيغمبر افنديمز حياتده بولوندينى مدتيجه احد شهيدلرني زيارته كلىر و (سلام عليكم بما صبرتم فقم عقي الدار) ديهرك اولنرك روحلرينه سلام ويرر . و « بونلر ، شهدادر . زيارتلىرني كانلرى بيليرلر . و سلام ويرنلره اعاده سلام ايدم لر » بويورردى .

سه و كلى قىزى فاطمة الزهرا رضى الله عنها حضرتلى ده ايكي اوج كونده بر مطلقا احد طاغنه كيدم . و پديرنيك عمجهسى اولان حمزه حضرتلى زيارت ايلردى . مزارينك اطرافنى سويورور ، طوبراغنى بوزولمش يرلرني دوزه ليردى .

بوندن آكلاشيبوركه : شهيدلى زيارت ايتك و قبرلرني تنظيم و تزئين ايله يرك حرمتده بولمق لازم . بناء عليه سنده بر شهيد مزارى كوردىك وقت او كا رعيت ايت ، بر فاتحه او قويوب صاحبك روحنه هديه ايله كه ايجنده ياتان الله يولنده جاني فدا ايتش محترم بر ذاتدر . بو كبلره اولو ! ديمك جائز اولماديغنه دائر اللهك كونده ردىكي آيتده سكا نقل ايتشيدم . او آيتك معناسنى اونوتما و اولنلره قارشى دبرلردن زياده رعيت ايجاب ايتديكنى خاطر كدن چيقارما .

محاربه بيتد كدن صوكر ا رسول الله حضرتلى ، ياننده بولونان يارالى ايجابنى طولادى . و قبله يه قارشى دونوب اللهه دعا ايتدى . اوندن صوكراده يوله چيقوب مدينه يه كلدى .

احد محاربه سنده تيش شهيد ويريلهسى و بر چوغنىك يارالى اوله رق دو نيمسى مسلمانلرى متاثر يراقشيدى . جناب حق ، اولنلره تسلى اولمق اوزره شو آيات كريمه يي كونده ردى :

بسم الله الرحمن الرحيم . ولا تنهوا (ولا تحزنوا واتم الاعلون ان كنتم مؤمنين .) الله اعلم مالى :

« ضعف كوستر مديكز و كدرله نيميكز . اكر حقيقتاً اللهك وعدينه اينانورسه كز سز اوستون كله جكسكز . » كه جناب حق (وان جندنا لهم الغالبون) يعنى بزم عسكرمى ، البته غالب كله جكلدر ، بويورمشدر . (ان يمسككم قرح فقد مس القوم قرح مثله وتلك الايام نداولها بين الناس وليعلم الله الذين آمنوا ويتخذ منكم شهداء والله لا يحب الظالمين . وليحص الله الذين آمنوا ويمحق الكافرين .)

الله اعلم مالى :

(اكر سرك احده جانكز يانديسه مشركلر ده اوصورتله ياندى . جناب حقك اهل ايمانى متحيز قيلماسى و كيمك ثبات ايدوب كيمك ايتمه ديكنه سزدن شاهد كوسته رمسى ايجين غالبيت و مغلوبيت كونلرني انسانلر آراسنده دولاشديرر ، يعنى بعضاً سزى ، بعضاً ده دشمنلر يكرى غالب كه تيررز . يوقسه الله تعالى ، ظالملى سه ومن .

ایچین « یاغزده قالسه لردی اولزلر و قتل ایدیلزلردی » دهن کافرلرکی اولمایک که جناب حق ، سزک بکزمه مکه کزی اولنره داغ درون قیلاچقدر . الله ، کیمنی سفرده و محاربه میداننده دیری پیراقیر ، کیمنکده حضرتدی و او طور دینی یرده جانی آلیر . هر حاله تا کری تعالی حضرتلری ، سزک باید قلیکزی کورور و بیلیر .

« ای مؤمنلر ! سز الله یولنده شهید اولسه کزده ، اولسه کزده اللهک حق کزده کی مغفرت و رحمتی البت اونلرک طوبیلا دقلری دنیا نعمتلرندن خیر لیدر .

« سز ، اولسه کزده ، اولدور اولسه کزده مطلق و مطلق آخرتده اللهک حضورنده طوبیلا نه جقسکز » دیمکدر .

شو آیتلردن موت و حیاتک اللهک ید قدرتنده اولدینغی ، یعنی جناب حقک دیله دیکنی یاشاتوب دیله دیکنک روحنی قبض ایله دیکنی آکلایان مسلمانلر ، مشر کلرک سوزلرینه قولاق آصا دیلر . و کرک تجارت ایچین سفره ، کرک الله رضاسی ایچین محاربه یه جیق مقدن کری طور مادیلر . حتی احد محاربه سنک ایرته سی کونی ، یارالی اولدقلری حالده مشر کلرک آرقه سنه دوشیدیلر . و او غالب دشمنی قورقوتوب قاجیر دیلر .

طاهر المولوی

مسلمانلره خطابہ

الله ایها المسلمون

ماضی بی آکک ، استقبال حاضر لرنک

استعین بالله : قل اعملوا فسیری الله عملکم ورسوله ثم تردون الی عالم الغیب والشهادة ثم ینبئکم بما کنتم تعملون . — الآیة . اسلام ، یک بارلاق بر ضیا کی جزیره العرب افقلرندن لمعان ایدرک کوزلری قاشدیره جق بر سرعت ایله بردن بره بتون دنیایی قابلامش ایدی .

حجازک قوملو صحرا لردن ظهور ایدن بر آوج مسلمانلر ، بردن بره شرق وغربه یوزویه رک کبیوک مجد و شرفی احراز ایتدیلر ، دنیانک زمام اداره سنی اللرینه کچیره رک جهانیه حاکم اولدیلر .

مسلمان خلیفه لرینک آغز اوچیله سویله مش اولدقلری بر سوزی بر قوه غائبه ، اثر کره ارضک هر گوشه سنه ایصال ایدیور ، او سوزک تأثیر مهابتنه قارش یوتون ملوک و امرا سرفرو ایدیور ، بتون جباریه سجده ایدرجه سنه یرلره قاپانیوردی .

اسلام دولتی ایچون او یله بر « سنجاق » واردی که : آچیلیمه سی ایچون بر کره امر صدور ایدنجه آرتیق ، شدتلرندن قابلرینه صیغامایان ، هر بریسی برر آرسلان کسین خلق اونک آلتنده طوبیلا نیر ، اونک اوکنده اولومله بوغوشورجه سنه محاربه ایدر ، نهایت یا اونی آل قانلره بویارلر ، یا خود فوز و نصرتله یوردلرینه دوزلردی .

اسلامک او یله مدهش بردوناماسی واردی که : بر کره دالغملر آره سنده دشمن کیملرینه طوغرو توجه ایدنجه اونک سطوتندن بتون ملتر خوف و هراسه دوشر ، هپسنک قلبنه دهشتلر القا ایدردی . مسلمانلر ایچون او یله علملر ، او یله مدرسلر واردی که : او علملر ، او مدرسلر سایه سنده مسلمان مملکتلری علم و ادب حاجیلری ایچون برر کعبه ، فن و حقیقت طالبلری ایچون برر ملجأ اولمشدی .

اوت اسلامک حال و شان ، مسلمانلرک ماضیلری بویله ایدی ؛ جهانی باشند باشه تنویر ایدن بر نور ، جزیره افقلرندن طلوع ایدن بر مجد و شرف ، ظالملری یرلره سرنگون ایتدیرن بر نفوذ قاهر ، هر شیئه غالب بر عز و شوکت ، ضیاسیله دنیالری طولدیران بر علم ، افطار عالمی تحت تملیکنه آلان بر سیاست ، قلبلری نشاط ، شعوب و قبائل اطمنان ایچنده براقان بر کیاست !

ایشته مسلمانلر بویله ایدی ؛ عجبا بو کون مسلمانلرک اولولری ، مسلمانلرک سیاسیلری نه حالده بولنیور ؟ کندیلرینی بو اویقویه یاتیران شیرلر ندره ؟ ..

آمان یارب ! مسلمانلر اودنیالری حیرتله القا ایدن بویوک بویوک سلطنتلردن ، خلیفه روی زمین عنوان جلیلی آلدقن صوکره بو کون بو قدر کوچولمه یه ناصل راضی اولیورلر ؟ .. اوشان و شرفدن ، اورفت و عظمتدن صوکره بو قدر ذلت و مسکنته ناصل تحمل ایدیورلر ؟ !

ای مسلمانلر ؟ باشکزده کی یانغینلر ، فلا کتار حدینی تجاوز ایتدی ؛ سز ایسه حالا نه یایه جغکزی ، نه یه طوغری کیتدی ککزی بیلیمور ، بر مهمیت ایچنده دوام ایدوب کیدیورسکز . نه خیر و منفعتکزه عائد شیرله توجه کویستریور ، نه ده علیکزه چیقاجق ، فلا کتکزی انتاج ایده جک شیرلری دفع ایتمه یه چالیشیورسکز !!

ای مسلمانلر ! دهشتلر ، غرابلر ایله مملو اولان مجد سابقکزی ، خارقلر ، معجزه لر وجوده کترین اسلاف عظامکزی یاد ایدیکز ! مأمول که اونلری خاطر لاق منفعتکز ایچون چالیشمه یه بادی اولور : « و ذکر فان الذکری تنفع المؤمنین . — فرقان حکیم »

ای مسلمانلر ! عجائب و غرائب ایله مملو اولان تاریخکزه مراجعت ایدک ؛ دین جلیلکزک آیتنک اشارت ایتدیکی شیرلر اوزرنده بر آز اینجه دن اینجه یه دوشونک ، اوزمان کوره جکسکز که : مسلمانقله مجد و شر ، قوت و سطوت ، مسلمانقله شوکت و عظمت قرده شد ؛ بونلر مسلمانلقدن قطعاً انفکاک ایتزلر .

ای مسلمانلر ! شوراسنی محقق و قطعی اولارق بیلکز که : اسلام ، ضعیف اولق ایچون کله مش در ؛ مسلمانلر ، ذلیل و حقیر اولق ایچون یارادلامشدر ؛ دین اسلام ، منتسبلرینک غریبک مستبد و ظالم ملت لرینک احکام مستبدانه و ظالمانه لرینه قارش بیون ا کملری ، اونلرک تحکملری اوکنده ذلیل و حقیر اولملری ایچون کله مش در ؛ بئکه منتسبلرندن هر فردک حر ، قوی ، رأینده مستقل ، عزت نفس صاحبی ، ملجأ یوکسک ،